

Katalogy gramofonových firem
ze začátku 20. století

Catalogues of record companies
from the early 20th century

Gabriel Gössel, Filip Šír
Národní muzeum
National Museum

NÁRODNÍ
MUZEUM

O čem budeme mluvit?

What are we going to talk about?

- Pojmem šedá literatura je možné označit také dokumenty typu nakladatelské či firemní katalogy. K takovým patří také katalogy gramofonových firem, které přinášely svědectví o produkci zvukových dokumentů, resp. nahrávek. Tyto nahrávky jsou dodnes součástí sbírek řady institucí, avšak žádná z nich nevlastní tyto sekundární informační zdroje a není proto schopná přispět k celkovému pohledu na kulturní dědictví doby, kdy se gramofonový průmysl začal bouřlivě rozvíjet.
- With grey literature we can also mark up documents such as publishing or corporate catalogues. These also include catalogs of record companies that brought the testimony about the production of sound documents or recordings. These recordings still form a part of the collections of many institutions, but none of them own these secondary sources of information so they are therefore not able to contribute to the overall state of the cultural heritage at the time when the gramophone industry began to develop rapidly.

Definice šedé literatury

Definition of Grey Literature

- Šedá literatura zahrnuje dokumenty, které nejsou formálně publikovány, tj. neprocházejí standardním vydavatelským procesem. Patří sem např. zprávy (výroční, výzkumné, technické, nálezové, o stavu), vysokoškolské kvalifikační práce (bakalářské, magisterské, rigorózní, disertační, habilitační), pracovní a studijní materiály, konferenční materiály (sborníky z konferencí, prezentace, postery, programy) a firemní literatura.
- Grey literature (or gray literature) are materials and research produced by organizations outside of the traditional commercial or academic publishing and distribution channels. Common grey literature publication types include reports (annual, research, technical, project, etc.), working papers, government documents, white papers and evaluations.

Patří katalogy do šedé literatury?

Are catalogues also grey literature?

● Ano / Yes

- Propagace, reklama, marketing
- Promotion, advertising, marketing
- Jedinečný dokument pro tvorbu diskografií
- Unique document for compiling of discographies
- Důležitá součást kulturního dědictví
- Important part of cultural heritage

Proč právě seznamy gramodesek?

Why catalogues of 78rpm?

- Seznamy historických nahrávek
- List of historical recordings
- Jediné vodítko pro evidenci
- Only tool for assembling the evidence
- Zvukové kulturní dědictví
- Sound Culture Heritage
- Význam pro badatelskou činnost a diskografie
- Important for Research, Science and discographies

Co se nachází v katalogu?

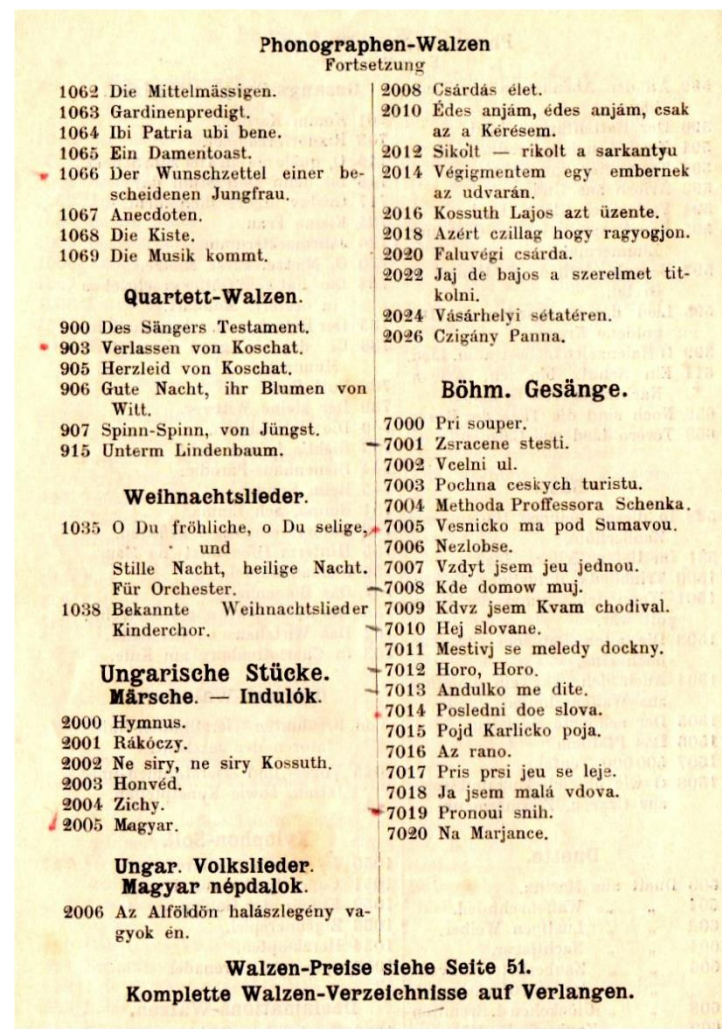
What you can find in catalogue?

- Seznam nahrávek – **pozor - nekryje se s deskami!**
- List of recordings – **not the same as records**
- Objednací / katalogová čísla
- Order / Catalog numbers
- Matriční čísla **zřídka**
- Matrix numbers **rarely**
- Interpret, titul, autor hudby, vydavatel
- Interpreter, title, composer, producer

Ukázky objednacích katalogů

Examples

- První nalezený katalog s českými nahrávkami - 1901
- First known catalog containing also czech recordings - 1901

Allein gültig vom 1. November 1901 ab.

1901

Phonographen- und Grammophon- Preisliste

*Wir
versenden
nur erstklassige,
durchaus
zuverlässig
funktionierende Apparate.*

der Firma
Bial & Freund
BRESLAU

Tauentzien-Strasse No. 16

Nachdruck verboten.

gegründet 1864.

Spezialkataloge über Musikwerke, Automaten und photographische
Apparate übersenden wir auf Verlangen gratis und franco.

1927

Homocord
5 NOVOU ČERNOU NÁLEPKOU
J. Kettner
PRAHA KR. VINOHRADY
Vedle Bio Beránek, Jugoslávská 12.

Co se obvykle nachází na etiketě

What we can usually find on a label

○ Firma	○ Label company
○ Nakladatelství	○ Publisher
○ Název	○ Title
○ Interpret	○ Interpret
○ Kapela	○ Band
○ Hudba	○ Music
○ Otáčky	○ RPM
○ Matriční číslo	○ Matrix number
○ Objednací číslo	○ Order number

HIS MASTER'S VOICE

TRADE MARK

HOŠI OD ZBOROVA

(Hudba: Karel Hašler, zprac. J. Jankovec)

DOL. DAUBERŮV SALONNÍ ORCHESTR

(Nakladatelství: Karel Hašler)

Orchestra
(3-270548)

Speed 78
Cat. No.
AM 1972

Co se také (ne)nachází na etiketě What we sometimes can('t) find on a label

- Výrobce
- Publisher
- Název
- Title
- Interpret
- Interpret

Matriční – objednací – katalogové

Matrix – order – catalog number

- Matriční číslo = jedinečné číslo dané nahrávky, identifikující datum vzniku daného snímku
- Matrix number = unique number of recordings, tagging time a given recording was made
- Objednací číslo = slouží pro potenciálního zákazníka
- Order number = important for a consumer
- Katalogové číslo = přírůstkové číslo v evidenci daného výrobce
- Catalog number = increment number of releases of a given producer

A dark brown rectangular box with a thin white border is positioned in the top right corner of the slide.

Ukázky celých katalogů

Examples of whole catalogs

GRAMOFON.

Desky velké oboustranné
s nálepkou granátovou.

Hudba pražských ostrořelců, kapelník A. Herman.

70879 Pochod záložníků od Em. Štolce (s bubny a činely).

70880 Port Artur, pochod od Dostala (s bubny a činely).

70881 Orli, pochod od Fr. Kovaříka ml. (s bubny a činely).

70882 Tiché vody, valčík od Em. Štolce (s činely).

70883 V před, pochod od Fr. Kovaříka (s bubny a činely).

70884 Z upomínek, valčík od Fr. Kovaříka (s činely).

70885 Švarcenberk, pochod.

70886 Pochod dělostřelectva.

70887 Kinema, pochod (s činely).

70888 Na povel, pochod od Pehlíka (s činely a bubny).

70889 Jarní kvítí, polka (s činely).

70890 V tiché světničce, valčík (s činely).

70891 Měsíček spanilý, valč. píseň se zpěv. od Hermana.

70892 Stála tam dívčina, pochod se zpěv. od Kovaříka.

70893 V té naší zahradě, valč. píseň se zpěv. od Kovaříka.

70894 Jak mně bylo smutno, pochod se zpěv. od Kovaříka.

70895 Až půjdu z hospody, valč. píseň se zpěv. od Hermana.

70896 Pijáci, valčík se zpěvem od Tichého.

70897 Já tak vždycky pláču, valčík se zpěv. od Štolce.

70898 Pořád mně dávají, valčík se zpěv. od Štolce.

Schneider, Slavík a Doubravová (komické výstupy).

71073 Kateřina Vršťalová před soudem.

71074 Rozpustili kluci ve škole.

71075 Vesnická pouť.

71076 Rozpustilé holky ve škole.

Houslové duetto s prův. klavíru.

78055 Vesničko má pod Šumavou.

78056 Veselá Videň, valčík od Komzáka.

DIE STIMME SEINES HERRN
GES. GESCH.

NORMALE NADELN

DIE STIMME SEINES HERRN
GES. GESCH.

CONDOR-NADELN

DIE STIMME SEINES HERRN
GES. GESCH.

PIANO NADELN

DIE STIMME SEINES HERRN
GES. GESCH.

PIANISSIMO NADELN

gebrauchte Nadeln
Zwecks Entfernung
Schlösschen den Deckel
und öffnen den Schieber
im Boden

Garnitura gramofonových jehel.

Tato praktická garnitura poslouží všem majitelům gramofonů všemi druhy pravých gramofonových jehel a obsahuje po 200:

normální jehly
Condor jehly
piano-jehly
pianissimo jehly,

které se nalézají v jednotlivých odděleních v skřínce. Mimo toho jest při tom schránka pro upotřebené jehly.

Pravé gramofonové jehly prodávají se jen v kovových krabičkách, na jejichž víčku nalézá se ochranná známka:

Jsou čtyři druhy pravých gramofonových jehel a mají se pouze tyto ku hraní gramofonových desek používat. Levné jehly poškozují rýhy na deskách, jež se takto ničí.

Normální jehly,

v červených kovových krabičkách po 200 kusech.

Cena K 0.80 za krabičku,
neb K 4.— za 1000.

Condor-jehly,

v modrých kovových krabičkách po 200 kusech. — Na každé jehle jest slovo-Condor-vyražené; každá špička jehly jest pečlivě vyzkoušena.

Cena K 1.50 za krabičku,
neb K 7.50 za 1000.

Piano-jehly,

v žlutých kovových krabičkách po 200 kusech. — Tato jehla jest přizpůsobena zvláště pro reprodukci v malých místnostech a získá si přednosti u těch, kteří si libují v mírnější hudbě gramofonové.

Cena K 0.60 za krabičku,
neb K 3.— za 1000.

Pianissimo-jehly,

v zelených kovových krabičkách po 200 kusech. — Tyto jehly dávají ton velmi tichý, bez vedlejšího šelestu, a hodí se dobře pro reprodukci ve velmi malých místnostech. Doporučují se pro účel studijní, kde je časté hraní desek žádoucí.

Cena K 0.60 za krabičku,
neb K 3.— za 1000.

Cena kompletní garnitury K 3.50.

Jest mnoho mluvících
strojů ale jen jeden „GRAMOFON“

Úplný seznam

dvoustranných

gramofonových desek

Poznal hlas svého
pána

Vydáním tohoto seznamu
pozbývají všechny dřívější
platnosti.

Při zakázce desek dlužno jest udati náhradní.

Na jisto objednané

desky neběreme za žádných okolností zpět.

25 cm — Kč 24.— RUDÁ NÁLEPKA 25 cm — Kč 24.—

Obj. č.		Matr. č.
2-1447	„Není dům jako dům“ (Voldán)	18.577
	„Jsou srdce lidská nestejná“ (Voldán)	18.575
2-1448	„Na svatém Vítě“ (Hašler)	18.575
	„Kdo má starou Prahu tuze rád“ (Voldán)	18.578
2-1536	„Andulička“ píseň a foxtrot (K. Hašler)	18.704
	„Byli jste již v Oužicích?“ píseň a foxtrot (Jára Beneš)	18.705
2-1537	„Pane vrchní, ještě jednu!“ (Jiří Červený)	18.707
	„Dnes vůbec domů nepůjdem“ (F. Hvizďálek)	18.735
2-1539	„Křížovka“ foxtrot (Karel Hašler)	18.717
	„Páni muzikanti“ foxtrot-polka (K. Hašler)	18.722
2-1541	„Veselá Praha“, směs I. díl (F. Kovařík)	18.726
	„Veselá Praha“, směs II. díl (F. Kovařík)	18.727
2-1542	„Cejtíte už jaro?“ (Vl. Rohan)	18.725
	„Co každá musí mít“ (Karel Pečke)	18.728
2-1543	„Matýsku, vrať se!“ veselá písnička (Gollwell)	18.730
	„Ta naše Plzeň“ (Ant. Hlaváček)	18.731
2-1554	„Sokolské šiky“ pochod (E. Štolc)	31.239
	„Ze Slovácka“, pochod	3033

Zpívá Valentin Šindler, tenor, s průvodem orkestru Homocord

2-1089	„Když Zdeněk můj“, z opery „Dalibor“ (Smetana)	3800
	„Slyšel's to, příteli“, z opery „Dalibor“ (Smetana)	3801
2-1291	„Každá panna jednoho se dočká“ (K. Hašler)	17.539
	„Ptačí foxtrot“ (K. Hašler)	17.542
2-1292	„Panenka pro štěstí“ (K. Hašler)	17.541
	„Možná, že jednou, možná, že dvakrát!“ (K. Hašler)	17.540
2-1293	„Praha — srdce Evropy“ (K. Hašler)	17.543
	„V tom týnském kostele“ (Voldán)	17.546
2-1294	„Já mám doma gramofon!“ (K. Hašler)	17.544
	„Naše zlatá republika“ (K. Hašler)	17.545

1930-1946 Esta

Gabriel Gössel
Filip Šir

Český katalog nahrávek gramofonové firmy Esta 1930–1946

Moravská zemská knihovna
Brno
2014

Český katalog nahrávek gramofonové firmy Esta 1930-1946 • Czech catalogue of recordings issued by the record company ESTA, 1930-1947

by Gössel, Gabriel, 1943-; Šir, Filip; Esta (firma : 1930-1947)

Published 2014

Topics Moravian Library, Czech, Esta (firma : 1930-1947), Hudební průmysl, Gramofonové desky, Zvukové záznamy, Hudební nahrávky, Music industry and trade, Gramophone records, Sound recordings, Music recordings, 78s, seventy-eights, shellac, 10", ten-inch, Czech Republic, Central Europe, record label, history of recording industry, Czechoslovakia

DOWNLOAD OPTIONS

ABBYY GZ	1 file
DAISY	1 file
EPUB	1 file
FULL TEXT	1 file

Děkujeme!
Thank you!

- Gabriel Gössel – goessel@volny.cz
- Filip Šír – filip_sir@nm.cz

- Český katalog nahrávek gramofonové firmy
Esta 1930-1946
- Czech catalogue of recordings issued by the
record company ESTA, 1930-1947
- Recorded Sound in Czech Land, 1900-1946